

Świadczenia niepieniężne

- **Praca socjalna**

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

1. z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
2. ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny.

Kontrakt socjalny

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy (osoby zwracającej się o pomoc, pracownika socjalnego). Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów osoby/rodziny/środowiska lokalnego.

Okres, na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowywany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej – do form wsparcia, zaproponowanych przez Centrum.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

- **Kierowanie i umieszczanie w domu pomocy społecznej**

Zasady przyjęcia osób do domów pomocy społecznej (DPS) określają przepisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2023r. Poz. 901 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej:

1. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.
2. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.
3. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

1. osób w podeszłym wieku;
2. osób przewlekłe somatycznie chorych;
3. osób przewlekłe psychicznie chorych;
4. dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
5. dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
6. osób niepełnosprawnych fizycznie;
7. osób uzależnionych od alkoholu.

Odpłatność za pobyt w DPS

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1. mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej :
  1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  2. w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Do domu kieruje się na podstawie:

1. pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, zwanej dalej „osobą ubiegającą się”, złożonego do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu jej kierowania; za zgodą osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek może zgłosić inna osoba fizyczna lub prawna, a także powiatowe centrum pomocy rodzinie lub ośrodek pomocy społecznej;
2. rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się w dniu jej kierowania, zawierającego w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę.

Do wniosku dołącza się:

1. decyzję o przyznaniu osobie ubiegającej się zasiłku stałego oraz jej pisemną

- zgodę na ponoszenie opłaty za pobyt w domu;
2. decyzję organu emerytalno-rentowego ustalającego wysokość emerytury lub renty oraz pisemną zgodę na ponoszenie opłaty i na jej potrącanie przez właściwy organ emerytalno-rentowy ze świadczenia emerytalnego lub rentowego, zgodnie odrębnymi przepisami;
  3. oświadczenia o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, małżonka, zstępnych przed wstępnymi zobowiązanymi do ponoszenia opłaty, oświadczenie o wysokości dochodu osoby małoletniej, w przypadku gdy opłatę będzie ponosić przedstawiciel ustawowy;
  4. zaświadczenie, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. z 2012r. poz. 400);
  5. pisemną zgodę osoby ubiegającej się lub przedstawiciela ustawowego na potrącanie z zasiłku stałego opłaty za pobyt w domu – w przypadku wyrażenia takiej zgody;
  6. pisemną zgodę ośrodka pomocy społecznej na potrącanie z zasiłku stałego osoby ubiegającej się opłaty za pobyt w domu – w przypadku skierowania do domu ponad gminnego.
- Centrum Usług Społecznych w Starachowicach może udzielić osobie potrzebującej pomocy w formie rzeczowej. Jest to pomoc doraźna i okresowa w postaci :
    - **niezbędnego ubrania, bielizny i obuwia** odpowiedniego do indywidualnych potrzeb osoby i pory roku
    - **jednego gorącego posiłku dziennie** osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić

Pomoc w formie posiłku realizowana jest poprzez zakup przez CUS, na rzecz podopiecznych, gorącego posiłku dla:

- dzieci i młodzieży – posiłki opłacane przez CUS i wydawane w przedszkolach i szkolnych stołówkach
- dorosłych: posiłki przygotowywane i wydawane w Stołówce Caritas przy ul. Kościelnej 1

Posiłek

Pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie może być przyznana bezpłatnie osobie, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego.

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027
współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram

2023 kierowany jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie i rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafia do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Sytuacja ta (dochodowa) określona jest przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie. Pomoc udzielana jest w postaci artykułów spożywczych lub posiłków, które są przekazywane osobom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Należy mieć jednak na uwadze, że pomoc w ramach tego programu nie zaspokoi wszystkich potrzeb żywieniowych osób i rodzin kwalifikujących się do tej pomocy, ale chociaż częściowo uzupełni ich niedobory związane z ograniczeniami finansowymi. Wielkość i asortyment produktów żywnościowych dla osób potrzebujących są określane corocznie w wytycznych Instytucji Zarządzającej.

Centrum Usług Społecznych w Starachowicach informuje, że dochód osób zakwalifikowanych do uzyskania tej formy pomocy nie może przekraczać 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2056,40 PLN dla osoby samotnie gospodarującej i 1590,00 PLN

Pomoc żywnościową w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023 wydają:

- Stowarzyszenie „ROMI” ul. Radomska 72
- Kościół Armii Zbawienia w Rzeczypospolitej Polskiej ul. Sportowa 5
- **Asystent rodziny**

Pomaga i wspiera rodzinę z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo –

wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez rodzica przyjmującego pomoc kontroli nad własnym życiem i samodzielności w pełnieniu roli rodzica, w taki sposób, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy do osiągnięcia, przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania asystenta. Asystent pracuje z rodziną w jej domu lub miejscu przez nią wskazanym, w czasie uzgodnionym z rodziną i dostosowanym do potrzeb i wspólnie ustalonych zadań. Pomoc asystenta przyznawana jest na wniosek pracownika socjalnego po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie „Za życiem” ze wsparcia asystenta rodziny możesz skorzystać każda kobieta w ciąży i jej rodzina w każdej sytuacji, gdy wyrazi taką wolę. W tym celu należy wystąpić z wnioskiem do Centrum. Nie jest stosowana procedura wymagająca m.in. przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Przykładowe formy wsparcia oferowane przez asystenta rodziny:

- doradztwo w zakresie form i miejsc wsparcia,
- poradnictwo oferowane kobietom w ciąży i ich rodzinom,
- poradnictwo w zakresie pielęgnacji i opieki nad niemowlęciem,
- pomoc w codziennej organizacji życia rodziny, planowanie sposobów spędzania wspólnie wolnego czasu,
- nauka sprawnego wykonywania obowiązków domowych,
- doradztwo w zakresie zarządzania budżetem domowym,
- informowanie, jak działają urzędy, placówki wsparcia rodziny i dziecka,
- pomoc w sprawach urzędowych, wspieranie rodziny w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji, urzędów i innych instytucji,
- pomoc w zakresie możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych i poszukiwaniu pracy.